

Total No. of Printed Pages: 2

SUBJECT CODE NO: - Z-1380
FACULTY OF HUMANITIES
B.A. T.Y. (Sem-V)
Examination March / April - 2023
Labour Economics

[Time: 1:30 Hours]

[Max. Marks:50]

N. B

Please check whether you have got the right question paper.

- 1) All questions are compulsory.
- 2) Use black or blue pen only.
- 3) Use pencil for diagrams.
- 4) Use of any sign, attracting, prohibited.
- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- 2) फक्त काळ्या किंवा निळ्या पेनाचाच वापर करावा
- 3) आकृत्यांसाठी पेन्सिलचा वापर करावा
- 4) कोणतीही लक्षवेधक गुण व सूचना करण्यास प्रतिबंध.

Q1

A. Fill in the blanks (attempt all)

5

- 1) Globalisation was started in India after _____ the year.
- 2) Collective bargaining is a _____ Process.
- 3) The demand for labour is _____
- 4) Twelfth five-year plan period was _____
- 5) The _____ is the responsibility to pay work a legal wages.

अ. रिकाम्या जागा भरा. (सर्व अनिवार्य)

- 1) भारतात जागतिकीकरणाची सुरुवात _____ वर्षानंतर झाली.
- 2) सामूहिक सौदा ही प्रक्रिया _____ आहे.
- 3) श्रमाची मागणी ही _____ स्वरूपाची असते.
- 4) बाराव्या पंचवार्षिक योजनेचा कालखंड _____ हा आहे.
- 5) श्रमिकांना कायदेशीर मजुरी देण्याची जबाबदारी _____ होय.

B. Answer in a sentence (attempt all)

5

- 1) Who is the labour minister of Maharashtra?
- 2) In which year the monopoly and Restricted trade transaction act was enacted?
- 3) which is the period of eleven five-year plan?
- 4) In which year child labour act was passed?
- 5) In which year India first factory act was passed?

ब. एका वाक्यात उत्तरे लिहा (सर्व अनिवार्य)

- 1) महाराष्ट्र राज्याचे कामगारमंत्री कोण आहे?
- 2) मक्तेदारी आणि प्रतिबंधित व्यापार कायदा कोणत्या वर्षी केला गेला?
- 3) अकराव्या पंचवार्षिक योजनेचा कालावधी कोणता आहे ?
- 4) बालमजुरी कायदा कोणत्या वर्षी मंजूर झाला?

5) भारतात पहिला कारखाना कायदा कोणत्या वर्षी मंजूर झाला?

Q2 A. Explain concept/ term/ Unit/ event (any two) 10
(Word limitation minimum 60 for each answer)

- 1) Urban Unemployment.
- 2) Living wages.
- 3) Labour Market.
- 4) Collective Bargaining

अ. संकल्पना / संज्ञा/ घटक स्पष्ट करा (कोणतेही दोन)
(प्रत्येक उत्तरास किमान शब्द मर्यादा 60 शब्द)

- 1) शहरी बेरोजगारी
- 2) जिविका वेतन
- 3) श्रमबाजार
- 4) सामुहिक सौदाशक्ती

B. Attempt in short (any two) 10
(word limit 60)

- 1) State the causes in wage difference.
- 2) Explain the concept of Unorganized sector labour.
- 3) Explain the relationship between employment and development
- 4) Explain the importance of human capital in supply of labour.

ब. थोडक्यात उतरे लिहा (कोणतेही दोन)
(शब्द मर्यादा ६० शब्द)

- 1) वेतनाचा भिन्नता असण्याचे कारणे सांगा.
- 2) असंघटीत क्षेत्रातील कामगार ही संकल्पना स्पष्ट करा
- 3) रोजगार आणि विकास यामध्ये संबंध स्पष्ट करा.
- 4) श्रमाचा पुरवठ्यातील मानवी भांडवलाचे महत्व करा.

Q3 Answer in detail (any one) 20
(Word limitation minimum 200 for each answer)

- 1) Give the definition of Unemployment and state the causes of unemployment in India.
- 2) what is meant by minimum wage? give its determination of principles of minimum wages.

सविस्तर उत्तर लिहा (कोणतेही एक)
(शब्द मर्यादा 200 शब्द)

- 1) बेकारीची व्याख्या देऊन भारतातील बेकारीचे कारणे सांगा
- 2) न्यूनतम मजुरी म्हणजे काय ? न्यूनतम मजुरी निर्धारणाची तत्वे सांगा.